

La política cultural no es decideix amb dades: es construeix amb idees

Published by [Interacció](#) [1] on 30/05/2022 - 11:40 | Last modification: 30/04/2026 - 14:37

L'article d'Eleonora Belfiore parteix d'una constatació que desmunta un dels relats més consolidats de les darreres dècades: les polítiques culturals no es basen realment en l'evidència, encara que ho afirmïn de manera reiterada. El gir cap a una suposada "evidence-based policy" no ha comportat una presa de decisions més racional ni més transparent. Al contrari, el text mostra com l'evidència té sovint un paper secundari, subordinat a processos d'argumentació, persuasió i construcció discursiva.

El recorregut s'inicia amb una crítica a l'ús expansiu de dades d'impacte, especialment econòmic, com a justificació de la despesa cultural. En el cas anglès, aquesta dinàmica s'intensifica a mesura que les arts i la cultura són mobilitzades per servir agendes socials i econòmiques més àmplies. La necessitat de demostrar resultats tangibles genera una inflació d'indicadors, estudis i avaluacions que sovint presenten problemes de qualitat, verificabilitat i comparabilitat. El problema no és tant que aquestes dades siguin falses, sinó que funcionen com a recursos retòrics més que no pas com a fonaments sòlids per a la decisió pública. L'evidència es selecciona, es construeix i es desplega per convèncer, no per resoldre.

A partir d'aquí, l'article desplaça el focus cap a la teoria de les polítiques públiques per proposar una lectura més precisa del que realment passa. El procés de formulació de polítiques no és lineal ni tècnic, sinó obertament polític, travessat per valors, creences i limitacions institucionals. El que es presenta com a racionalitat és sovint una simplificació que oculta la complexitat real de la presa de decisions. Conceptes com "què funciona" o "basat en evidències" operen més com a aspiracions o consignes que com a descripcions del procés real. En aquest marc, la idea de "racionalitat limitada" ajuda a entendre per què els responsables de la presa de decisions no utilitzen necessàriament la millor evidència disponible, sinó aquella que encaixa amb els seus marcs previs o amb les possibilitats polítiques del moment.

El cas de l'impacte econòmic és especialment revelador. Malgrat les crítiques reiterades a les seves metodologies i usos, continua ocupant una posició central en el discurs de les polítiques culturals. La seva força no prové de la seva solidesa empírica, sinó de la seva capacitat de simplificar i fer persuasiva una idea: que la cultura és una inversió rendible. Aquesta idea funciona com un "marc institucionalitzat" que orienta tant la producció d'evidència com les decisions polítiques. No es tracta només de mesurar la realitat, sinó de donar forma al que es considera rellevant i legítim dins del debat públic.

El desplaçament que proposa Belfiore és clar: si volem entendre la política cultural, cal deixar de preguntar-nos per

què no s'utilitza millor l'evidència i començar a analitzar quines idees la fan útil. Això implica assumir que l'evidència no és neutral, sinó part d'un procés de construcció de sentit. En conseqüència, la recerca en polítiques culturals hauria de dialogar més directament amb la teoria de les polítiques públiques, no per millorar simplement les dades disponibles, sinó per comprendre com es configuren els marcs que fan possibles, o impossibles, determinades decisions.

El text no ofereix una solució tècnica, sinó un canvi de mirada. La pregunta deixa de ser com produir millor evidència per influir en la política, i es transforma en una altra de més ambiciosa: com intervenir en els marcs d'idees que determinen què compta com a evidència i per a què serveix.

Referència

Belfiore, E. (2021). Is it really about the evidence? Argument, persuasion, and the power of ideas in cultural policy. *Cultural Trends*. (doi:[10.1080/09548963.2021.1991230](https://doi.org/10.1080/09548963.2021.1991230) [2])

[Text complet \(pdf\)](#) [3]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Tags: polítiques culturals

Tags: pensament cultural

Tags: recerca cultural

Tags: avaluació de polítiques culturals

Tags: valor públic de la cultura

- [4]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2022/05/belfiore-politica-cultural>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09548963.2021.1991230>

[3] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/is_it_really_about_the_evidence_argument_persuasion_and_the_power_of_ideas_in_cultural_policy.pdf

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/8987>